

Statens vegvesen
Postboks 1010 Nordre Ål
2605 LILLEHAMMER

Saksbehandler, innvalgstelefon
Magne Nesse, 5557 2335

Endring av tillatelse etter forurensningsloven til anleggsarbeider i sjø i Arefjordpollen i Øygarden kommune i forbindelse med ny Rv. 555, Sotrasambandet for Statens Vegvesen

Statsforvalteren i Vestland endrer Statens vegvesen sin tillatelse til mudring, dumping, og utfylling i sjø i sammenheng med bygging av ny Rv. 555 i Øygarden kommune. Tillatelsen omfatter delprosjekt A5 Arefjordpollen.

Tillatelsen er gitt med hjemmel i forurensningsloven § 11, jf. forurensningsforskriften § 22-6. Endringen er gitt med hjemmel i forurensningsloven § 18.

Vi viser til første søknad datert 4. september 2024, andre søknad datert 16. januar 2025 og ytterligere opplysninger i saken gitt i de jevnlig digitale statusmøtene i prosjektet. Vi viser også til den opprinnelige tillatelsen datert 26. april 2024 og søknad om tillatelse¹ datert 19. desember 2023.

Vedtak

Statsforvalteren i Vestland endrer Statens vegvesen sin tillatelse til mudring, dumping, og utfylling i sjø i sammenheng med bygging av ny Rv. 555 i Øygarden kommune. Tillatelsen er gitt med hjemmel i forurensningsloven § 11, jf. forurensningsforskriften § 22-6 og med vilkår etter § 16. Endringen er hjemlet i lovens § 18.

Statsforvalteren har ved avgjørelsen av om tillatelse skal gis og ved fastsettelsen av vilkår, vurdert de forurensningsmessige ulemperne ved tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulemper som tiltaket for øvrig vil medføre. Tillatelsen med tilhørende vilkår følger vedlagt dette brevet.

Gebyr for saksbehandling

Statsforvalteren tar gebyr for arbeid med tillatelser etter forurensningsloven. Basert på ressursbruk i saken vedtar vi gebyr etter sats 6, 45 600 kroner, for behandling av søknaden, jf. forurensningsforskriften § 39-3 jf. § 39-4. Faktura blir sendt fra Miljødirektoratet. Se forurensningsforskriften kapittel 39 hvis dere vil lese mer om saksbehandlingsgebyret.

¹ Seksjon Area 05-Straume. Søknad om tiltak i sjø Arefjordpollen. Asplan Viak 19. desember 2023

Om endringssøknadene

Statsforvalterens tillatelse datert 26. april 2024 er basert på søknaden sin beskrivelse av hvordan man så for seg at anleggsarbeidene skulle utføres og forslag til avbøtende tiltak. I hovedsak ble vilkår i vår tillatelse, basert på denne beskrivelsen.

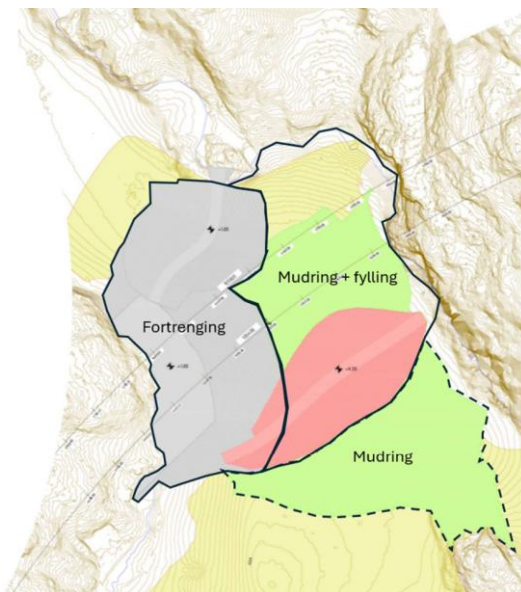
I ettertid har Sotralink Construction JV (SL CJV) jobbet videre med detaljprosjektering og gjennomgått planlagt gjennomføring med underleverandører som skal utføre tiltaket ut fra entreprenørens utstyr/teknologi. Tiltaket skal utføres av Romarheim og Rivenes, som igjen har knyttet til seg underleverandør for mudring og dumping – Martens en Van Oord. Det søkes derfor om endringer av noen av tillatelsens vilkår.

Omfang av arbeidene i sjø

Arbeidene i sjø er å bygge nye Rv 555 (firefelts motorvei) over den ca. 150 meter brede Arefjordpollen på steinfylling i sjø. Sedimentene på sjøbunnen består av løst lagret leirholdig mudder/gytje som må fjernes for å etablere en stabil vegfylling. Det var opprinnelig planlagt mudring og oppbygning av langsgående sjetéer i fyllingens ytterkant før mudring og utfylling mellom sjetéer.

Det er nå planlagt løsning der enkelte delområder utføres med massefortrenging og andre delområder utføres med mudring før utfylling. Mudringens omfang vil avgjøres av grunnforholdene man møter på ved gjennomføringen. Ulike delområder er skissert i Figur 1.

Det anses at denne endringen ikke er i strid med de arealene som er avsatt til mudring, dumping og utfylling i gjeldende reguleringsplan². Forventede mengder av mudre og dumpemasser, samt utfyllingsmasser forventes ikke å overstige mengdene som er oppgitt i tillatelsen.

Figur 1 Figur med omtrentlig inntegning av områder der det utføres henholdsvis fortrenging, mudring og utfylling samt ren mudring. Utstrekning av mudringsområda mot sør i figuren regnes som maksimal utstrekning. Det antas at det ikke vil være behov for mudring så langt mot sør som figuren viser.

² Områderegulering Rv.555 Sotrasambandet, parsell Kolltveit- Bergen grense. Nasjonal planID 4626_12462013001

Vilkår 3.3 Partikkelsperre og turbiditetsmålinger

Vilkår 3.3 lyder: "Det skal brukes doble siltgardiner for å beskytte ålegrasforekomsten nord for tiltaksområdet, og mobile doble siltgardiner rundt mudre- og dumpearbeidene av gytjelaget, slik som beskrevet i søknaden³. "

Det er stilt vilkår om bruk av siltgardiner i Arefjordpollen for å beskytte ålegress og begrense spredning av finstoff fra mudring- og deponering av bunnsediment. I søknaden var det, i tillegg til sikring av ålegressforekomst, foreslått bruk av siltgardiner mellom mudre- og dumpeområdene, samt bruk av en siltgardinramme rundt dumpefartøyet ved dumping.

Arbeidene med å etablere ny veifylling over Arefjordpollen skal gjennomføres ved å etablere steinfyllinger, delvis fra land og delvis fra splittlekter. Sugemudring vil utføres med mudringsenhet montert på gravemaskin på lekter. Mudderet pumpes derfra til flåte der det slippes ut i dumpeområdet.

I samråd med utførende entreprenør er det identifisert utfordringer knyttet til bruk av siltgardiner mellom mudre- og dumpeområder i Indre Arefjordpollen, og bruk av "siltgardinramme" ved flåte for dumping av mudringsmasser og prosjektet ønsker å ikke benytte disse.

Utfordringene er knyttet til:

- Bruk av stor lekter på et begrenset område
- Behov for bruk av båt(er) til posisjonering av lekter, samt til posisjonering av flåte for utløpsslange fra mudringsenhet – man er avhengig av båt som kan bevege seg mellom mudre og dumpeområde kontinuerlig
- Høy pumperate / stor vannstrøm i utløp fra mudringsenheten medfører risiko for at mudringsmasser legger seg over og fanger siltgardiner, for at vannstrøm fra utløp av mudringsmasser kontinuerlig vil få siltgardin ut av posisjon
- Sedimentet har svært lav egenvekt og vil være i suspensjon i lang tid slik at vannstrømmen fra pumpeenhet vil føre til risiko for at effekten til siltgardiner i dumpeområdet vil være begrenset

Sotralink CJV vil fortsatt benytte doble siltgardiner ved (vist i figur 1):

- Ålegrasforekomsten innerst i Arefjordpollen
- Ålegrasforekomsten ved Krabbholmen
- Utløp fra Arefjordpollen (kulvert under dagens rv. 555)

Siltgardinløsning slik man ser for seg nå vil beskytte ålegras i pollen, samt områdene utenfor pollen. Løsningen vil imidlertid eksponere strandsonene rundt mudre- og dumpeområder for nedslamming. I henhold til reguleringsplan er hele Arefjordpollen, med unntak av utfyllingsområder, satt av til dumping av mudringsmasser opp til kote -5,5 (strandsonen).

Som avbøtende tiltak ønsker SL CJV å gjenopprette opprinnelig tilstand i strandsonen etter at tiltaket er gjennomført. Foreløpig er dette tenkt utført ved "spyling" av strandsoner i perioder med lav vannstand i området. SL CJV har engasjert marinbiolog i Rådgivende Biologer for bistand til gjennomføring av dette tiltaket. Bistand fra Rådgivende Biologer vil bestå i:

- Kartlegging av "før tilstand" i strandsoner er utført, inkludert angivelse av eventuelle områder med naturverdier som må hensyntas spesielt (for eksempel med egne siltgardiner)

³ Søknad om tiltak i sjø Arefjordpollen Asplan Viak datert 19. desember 2023, pkt. 7.1 side 46

- Rådgiving i forbindelse med gjenoppretting av tilstand i strandsonen
- Kartlegging av tilstand i strandsonen etter gjenoppretting

Figur 2 Planlagte siltgardiner i Arefjordpollen. De gule viser der det skal etableres doble siltgardiner. Den grønne viser siltgardiner i reserve. (Kilde SL CJV)

Vilkår 3.4 Utførelse av mudring og dumping

Vilkår 3.4 lyder: "Mudringen og deponeringen må utføres slik at det forurensede topplaget tas først i en operasjon slik at forurenset gytje plasseres nederst innenfor deponeringsarealene. Deretter skal det resterende gytjelaget ned til sandlaget mudres og deponeres og da vil man oppnå et lag med rene masser øverst i tilfredsstillende tykkelser som vil isolere laget med miljøgifter og ta miljøgiftene ut av sirkulasjon".

Tillatelsens vilkår er gjennomgått med utførende underleverandør, Martens en Van Oord, som har lang erfaring med ulike mudre- og dumpeprosjekter. Ved gjennomgangen har det kommet fram at det er komplisert å gjennomføre tiltaket i henhold til gjeldende vilkår, og at det selv ved gjennomføring i henhold til vilkår finnes risiko for at man ikke oppnår "et lag med rene masser øverst i tilfredsstillende tykkelser som vil isolere laget med miljøgifter og ta miljøgiftene ut av sirkulasjon".

Lekter som mudring utføres fra må stabiliseres med føtter som går ned i sjøbunnen slik at det er komplisert og tidkrevende å flytte lekteren. Det er også behov for gjennomføring av mudring i ulike områder i ulike faser. Dette gjør det vanskelig å mudre det forurensede topplaget i en operasjon. SL CJV ønsker i størst mulig grad å gjennomføre arbeidet slik at mudringsmasser fra ulike delområder dumpes i hver sine dedikerte områder. På denne måten håper man å oppnå lagvis oppbygning på samme måte som skissert i tillatelsen. SL CJV med underleverandører anser imidlertid at det grunnet sedimentenes (gytjas) lave egenvekt, som gir lang sedimentasjonshastighet, allikevel finnes risiko for at ulike lag sammenblandes ved mudring og dumping slik at det igjen er

risiko for at ønsket effekt av lagvis mudring ikke oppnås. SL CJV anser også at det finnes risiko for at det finnes forurensede sedimenter også i dypere lag.

SL CJV vil følge krav i reguleringsplanens bestemmelse 9.2 "Det kan deponerast mudringsmassar i Arefjordpollen opp til kote -5,5 innafør formåla o_VAA13 og o_VAA14. Syner undersøking at mudringsmassane er forureina, skal massane tildekkast med minimum 20 cm reine massar som er stabile".

SL CJV anser at intensjonen med tillatelsens vilkår 3.4 er at man oppnår et rent topplag etter mudring og dumping. Ved å følge reguleringsplanens bestemmelse 9.2 vil denne intensjonen oppfylles. SL CJV ber derfor om at SFVL vurderer endring av vilkåret.

Til informasjon – Vedørende reguleringsplanens bestemmelse 11.4

I reguleringsplanens bestemmelse 11.4 heter det blant annet at:

"For å sikre vasstraumen (vassutskifting) gjennom Arefjordpollen også i byggeperioden, skal det aldri vere mindre opning gjennom fyllinga enn det som er vist for ferdig løysing".

Ved gjennomgang av tiltaket ser SL CJV at det er vanskelig å følge bestemmelsen om at det skal *"aldri vere mindre opning gjennom fyllinga enn det som er vist for ferdig løysing"*. Dette er blant annet vanskelig fordi det forutsettes at fyllingen over pollen må ligge i lengre tid for egensetninger, også i området der kulvert senere skal etableres. SL CJV anser imidlertid at intensjonen med bestemmelsen er å *"sikre vasstraumen (vassutskifting) gjennom Arefjordpollen også i byggeperioden"*.

SL CJV jobber med å finne løsninger for å opprettholde vannutskifting/ vannkvalitet i pollen gjennom byggeperioden uten at det er lik åpning i fyllingen som det vil være i ferdig løsning, det vurderes for eksempel pumping av friskt sjøvann inn i pollen. Marinbiolog fra Rådgivende Biologer er engasjert for å bistå SL CJV med vurdering av løsninger for å opprettholde vannkvalitet og for å planlegge overvåking av vannkvalitet i anleggsfasen.

Tiltak for å opprettholde vannkvalitet i pollen er kort kommentert i vedlagt notat fra Rådgivende Biologer. SL CJV vil gå i dialog med Øygarden kommune vedrørende den aktuelle bestemmelsen.

Anleggsarbeider i sjø ved eksisterende Rv 555 over Arefjordpollen

Innenfor planområdet Arefjordpollen skal også dagens riksvei 555 oppgraderes/utvides med et kollektivfelt og en gang- og sykkelveg, som vist i figur 3. Dette skjer ved utfylling i sjø

Figur 3 Utsnitt fra prosjektets 3D-modell som viser Arefjordpollen sett fra vest mot øst. Området der utfylling langs eksisterende Rv. 555 skal utvides kan sees til høyre i utsnittet.

Det er estimert nødvendig utfylling av 130 000 m³ steinmasser over et sjøareal på 16 000 m² for utvidelse av eksisterende riksveg. Det meste av avbøtende tiltak nødvendig for å redusere fare for forurensning er allerede på plass i form av siltgardiner, turbiditetsmålere mv for den nye Rv 555 over Arefjordpollen. For å beskytte påviste forekomster av ålegress må de etableres 2 nye mindre siltgardiner/partikkelsperrer i østre del av pollen, ved Krabbholmen og den navnløse holmen sør for eksisterende veg som vist i figur 4.

Figur 4 Doble siltgardiner slik de allerede er plassert i området markert med gule stiplede linjer. Grønn stiptet linje markerer nye siltgardiner som skal etableres.

Saksforberedelser

Statsforvalteren har hjemmel i forurensningsforskriften § 36-9 til å unnta høring av søknader dersom endringen vurderes å være av mindre miljømessig betydning og/eller det ut fra tungtveiende samfunnsinteresser haster med å gi tillatelse. Vi vurderer at begge disse forholdene er til stede i denne saken.

Statsforvalterens begrunnelse for tillatelsen

Rettslig grunnlag

Forurensningslovens § 18 gir hjemmel til endring av tillatelser.

Vurdering av søknaden

Generelt

Statsforvalteren vurderer at søknaden med tilhørende dokumentasjon er i samsvar med forurensningsforskriftens § 36-2, som setter krav til innhold i søknader om tillatelse etter forurensningsloven. Vi mener å ha tilstrekkelig informasjon for å kunne fatte vedtak i saken.

Våre kommentarer til endringene

Søknader om tillatelser og tillatelser etter forurensningsloven for store anleggsarbeider skrives normalt på et tidspunkt der alle detaljer om anleggsarbeidets utførelse ikke er kjent. Dette fordi entreprenør ikke er valgt og entreprisekontrakter forutsetter at entreprenørene selv skal velge utstyr, metoder, fremdriftsplan osv. etter overordnede føringer, bl.a. gitt i Statsforvalterens vilkår.

Vi har gjennomgått begrunnelsene for hvorfor vilkår 3.2 og 3.3 ønskes endret gjennom søknaden og flere digitale møter samt befaring.

Vi har forståelse for at bruk av siltgardiner rundt de ulike mudre og dumpeområdene samt rundt mudringsfartøyet ikke er funksjonelle med de valgte løsninger for utførelse beskrevet i søknaden. Hovedhensikten med siltgardinene var å skjerme forekomster av ålegras mot nedslamming og den funksjonen opprettholdes med doble siltgardiner.

Arealbruken av Arefjordpollen til å lagre sedimenter som må flyttes for å lage stabil vegfylling er godkjent gjennom reguleringsplanen for prosjektet. Vi har forståelse for at sedimentene omtalt som gytje er vanskelig å håndtere slik det var planlagt og at hensikten med vilkår 3.4 er å ta miljøgiftene i de forurensede sedimentene ut av sirkulasjon. Basert på prøvetaking av sedimentene så er det trolig mindre enn 10 % av massene som er forurenset primært med TBT og enkeltforbindelser av PAH16.

Vi setter vilkår om at etter at muddermassene er plassert på arealer avsatt til dette i gjeldende reguleringsplan skal det gjennomføres en undersøkelse av forurensningstilstand på sjøbunnen i det aktuelle området. Resultatene fra undersøkelsen skal vurderes av foretak med nødvendig miljøfaglig kompetanse.

Utgangspunkt for vurderingen skal være at konsentrasjoner av ulike stoffer i topplaget skal være innenfor øvre grense for tilstandsklasse II (God) for sedimenter i henhold til Miljødirektoratets veileder M-608. Dersom vurderingen konkluderer med at det det finnes uakseptable forurensning i de plasserte sedimentenes topplag skal de forurensede sedimentene dekkes til med minimum 20 cm rene, stabile masser slik det er beskrevet i reguleringsplanen

Eventuelt tildekkingslag skal kontrolleres for å sikre at dette er heldekkende og i tilstrekkelig tykkelse. Metode for etterkontroll skal inn i en oppdatert kontroll og overvåkingsplan. Når denne rutinen er utarbeidet skal den oversendes Statsforvalteren.

Vi tilføyer nye vilkår til tillatelsen som vi vurderer som viktige for å redusere fare for forurensning og negativ påvirkning til et akseptabelt nivå. I nytt vilkår 3.7 krever vi gjenoppretting av opprinnelig tilstand i strandsonen slik det er beskrevet i søknaden.

I nytt vilkår 3.8 tar vi inn bestemmelse som skal opprettholde vannutskifting og akseptabel vannkvalitet i pollen gjennom byggeperioden.

SL CJV skal benytte konsulent med nødvendig kompetanse til å beskrive hvordan gjenoppretting og tiltak for økt vannutskifting skal utføres i detalj. Statsforvalteren krever at metodikkene beskrives og sendes oss når ferdig utarbeidet og tas inn i kontroll- og overvåkingsplanen.

Samfunnsnytte

I henhold til forurensningsloven § 11 femte ledd, skal de forurensningsmessige ulemperne ved et tiltak sammenholdes med de fordeler og ulemper som tiltaket for øvrig vil medføre. Jo lavere samfunnsnyttien er, desto lavere er terskelen for å avslå søknaden. Når samfunnsnyttien av et tiltak er betydelig, så vil dette kunne veie opp for noen av de miljømessige ulemperne som tiltaket vil medføre.

Rv 555 er et høyt prioritert samferdselsprosjekt og den nye vegen skal sikre regularitet og framkommelighet fra vest inn mot Bergen. Reisetiden i rush blir redusert med opp til 20 minutter og blir en stor forbedring for trafikanter og kollektivtrafikk mellom Øygarden kommune og Bergen kommune. Sett i lys av dette vurderer Statsforvalteren at tiltaket har stor samfunnsnytte.

Vurderinger etter naturmangfoldloven og vannforskriften

Dette er en mindre endring så Statsforvalterens vurderinger av tiltaket etter naturmangfoldloven og vannforskriften gitt i vårt vedtak 26. august 2024, er gjeldende for denne endringen.

Oppsummering

Statsforvalteren mener at med de avbøtende tiltakene kreves i tillatelsens vilkår så vil man redusere risiko for spredning av partikler og andre negative påvirkning til et akseptabelt nivå.

Både forurensingssituasjonen og naturmangfoldet er kartlagt, og kravet i naturmangfoldloven § 8 om at saken skal baseres på eksisterende og tilgjengelig kunnskap er dermed oppfylt. Kunnskapsgrunnlaget for tiltaket er vurdert som tilstrekkelig, og føre-var prinsippet i § 9 i naturmangfoldloven er ivarettatt ved at tiltaket er regulert med vilkår etter forurensningsloven.

Kravet om miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder for å avgrense skade på naturmangfoldet vil bli oppfylt når arbeidet blir utført i samsvar med vilkår i tillatelsen, jf. naturmangfoldloven § 12.

Statsforvalteren mener at med de avbøtende tiltakene satt i tillatelsens vilkår, så vil man redusere risiko for spredning av partikler og annen negativ påvirkning til et akseptabelt nivå.

Endring og omgjøring

Dere plikter å unngå unødvendig forurensning, jf. forurensningsloven § 7. Viser det seg at forurensningsforholdene endrer seg, kan Statsforvalteren med hjemmel i forurensningsloven § 18, endre vilkårene i tillatelsen og sette nye vilkår, og om nødvendig trekke tillatelsen tilbake.

Endringer skal være basert på skriftlig saksbehandling og en forsvarlig utgreiing av saken. At det er gitt tillatelse til forurensning, ekskluderer ikke erstatningsansvar for skade, ulemper eller tap forårsaket av forurensningen, jf. forurensningsloven § 56.

Klageadgang

Vedtaket, herunder plasseringen i gebyrsats, kan påklages til Miljødirektoratet av sakens parter eller andre med rettslig klageinteresse innen 3 uker fra underretning om vedtak er kommet fram, eller fra vedkommende fikk eller burde skaffet seg kjennskap til vedtaket. En eventuell klage

skal angi hva det klages over og den eller de endringer som ønskes. Klagen bør begrunnes, og andre opplysninger av betydning for saken bør nevnes. Klagen skal sendes til Statsforvalteren.

Med hilsen

Sissel Storebø
seksjonsleder

Magne Nesse
senioringeniør

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg: Tillatelsens vilkår

Kopi til:

Sotra Link Constrution
Statens vegvesen v/Diana Eidem
Øygarden kommune

Ternholmvegen 2

5337

RONG

Endret tillatelse etter forurensningsloven til tiltak i sjø i Arefjordpollen i Øygarden kommune i forbindelse med ny Rv. 555, Sotrasambandet for Statens Vegvesen

Statsforvalteren gir Statens vegvesen tillatelse med hjemmel i forurensningsloven § 11, jf. § 16. Tillatelsen er gitt på grunnlag av opplysninger i søknaden datert 19. desember 2023, samt opplysninger som kom frem under behandling av søknaden. Endringen er gitt på grunnlag av opplysninger i søknad datert 9. oktober 2024. Tillatelsen gjelder fra dags dato og fram til anleggsarbeidet er avsluttet. [Endringene er skrevet med blå skrift.](#)

Dersom virksomheten ønsker endringer utover det som er opplyst i søknaden eller under saksbehandlingen og som kan ha miljømessig betydning, må de på forhånd avklare dette skriftlig med Statsforvalteren.

Dersom hele eller vesentlige deler av tillatelsen ikke er tatt i bruk innen fire år etter at tillatelsen har tredd i kraft, skal tiltakshaver sende melding til Statsforvalteren om forventet oppstart, status i prosjektet med beskrivelser av eventuelle endringer som endrer risiko for forurensning og evt. Behov for endrede avbøtende tiltak. Statsforvalteren vil da vurdere behov for eventuelle endringer i tillatelsen og om endringene vil kreve ny søknadsrunde.

Bedriftsdata

Tiltakshaver	Statens vegvesen
Sted/gateadresse	Postboks 1010 Nordre Ål
Postadresse	2605 Lillehammer
Org. nummer	971 032 081

Statsforvaltaren sine referanser

Tillatelsesnummer	Anleggsnummer	Saksnummer
2024.0352.T	4626.0319.01 Mudring og utfylling 4626.0320.01 Deponering gytje Arefjordpollen	2022/16836

Tillatelsen gitt første gang: 26.04.2024	Endringsnummer:	Tillatelse sist endret: 22.01.2025
Sissel Storebø seksjonsleder		Magne Nesse senioringeniør

Dokumentet er godkjent elektronisk

Endringslogg

Endringsnummer	Endringer av vilkår	Endringer
1	3.2	Bruk av siltgardiner endres
1	3.3	Områdene hvor muddermassene plasseres skal undersøkes og ev. tildekkes med rene masser
1	3.7 (nytt)	Gjenopprette opprinnelig tilstand i strandsonen etter at tiltaket er gjennomført
1	3.8 (nytt)	Finne løsninger for å opprettholde vannutskifting/ vannkvalitet i pollen gjennom byggeperioden

Innhold

Endret tillatelse etter forurensningsloven til tiltak i sjø i Arefjordpollen i Øygarden kommune i forbindelse med ny Rv. 555, Sotrasambandet for Statens Vegvesen.....	1
1 Rammevilkår	4
1.1 Omfang	4
1.2 Varsel om oppstart.....	4
2 Generelle vilkår	4
2.1 Plikt til å redusere forurensning så langt som mulig.....	4
2.2 Plikt til forebyggede vedlikehold	4
2.3 Tiltak ved økt forurensningsfare	4
2.4 Miljørisikovurdering av anleggsarbeidene.....	5
2.5 Endring av vilkår	5
2.6 Ansvar.....	5
2.7 Erstatningsansvar.....	5
2.8 Kulturminner i sjø	5
2.9 Saksbehandling etter annet lovverk.....	5
2.10 Internkontroll.....	6
2.11 Beredskapsplan.....	6
2.12 Varsling om akutt forurensing	6
3 Vilkår for utføring, kontroll og overvåking av tiltak i sjø.....	6
3.1 Generelt.....	6
3.2 Kontroll av utfyllingsmassar	6
3.3 Partikkelsperre og turbiditetsmålinger	7
3.4 Utførelse av mudring og dumping	7
3.5 Undervannstøy.....	7
3.6 Aktsomhet ovenfor fremmede organismer	7
3.7 Gjenopprette opprinnelig tilstand i strandsonen etter at tiltaket er gjennomført.....	8
3.8 Vannutskifting	8
4 Avfall	8
4.1 Generelle krav	8
4.2 Plast	8
5 Kontroll- og overvåkingsplan	9
6 Rapportering og dokumentasjon	9
7 Tilsyn	9

1 Rammevilkår

1.1 Omfang

Tillatelsen gjelder tiltak i sjø i Arefjordpollen tilknyttet prosjektet Sotrasambandet, ny Rv. 555 og eksisterende Rv. 555 i Øygarden kommune.

Dette inkluderer for ny Rv. 555:

- Mudring og dumping av ca. 132 000 m³ gytje/muddermasser
- Utfylling av ca. 250 000 m³ sprengstein.
- Mulig undervannssprengning for å stabilisere fylling

Og for eksisterende Rv. 555

- Utfylling av ca. 130 000 m³

Tiltaket skal gjennomføres innenfor de arealer og eventuelle begrensninger som er gitt i gjeldende reguleringsplan¹ for tiltaket.

1.2 Varsel om oppstart

Statsforvalteren skal varsles om oppstart av anleggsarbeidene senest en uke før. Varselet sendes med en epost til sfylpost@statsforvalteren.no.

2 Generelle vilkår

2.1 Plikt til å redusere forurensning så langt som mulig

All forurensning fra virksomheten, utslepp til luft og vann, støy og avfall, er isolert sett uønsket. Selv om virksomheten overholder kravene i forurensningsregelverket, skal virksomheten arbeide kontinuerlig for å hindre at forurensning oppstår eller øker, og for å begrense forurensning som finner sted. For å unngå og/eller begrense forurensning og avfallsproblemer skal virksomheten ta utgangspunkt i den teknologien som ut fra en samlet vurdering av nåværende og fremtidig bruk av miljøet og av økonomiske forhold gir de beste resultatene, jf. forurensningsloven § 2.

2.2 Plikt til forebyggede vedlikehold

For å holde de ordinære utslippene på et lavest mulig nivå og for å unngå utilsiktede utslipp, skal virksomheten sørge for forebyggende vedlikehold av utstyr som kan føre til endring av utslippene. System og rutiner for vedlikehold av slikt utstyr skal være dokumentert.

2.3 Tiltak ved økt forurensningsfare

Hvis det oppstår fare for økt forurensning som følge av unormale driftsforhold eller av andre grunner, plikter virksomheten å iverksette tiltak. Tiltakene skal eliminere eller redusere den økte forurensningsfaren, og kan om nødvendig innebære redusert eller innstilt drift. Virksomheten skal så snart som mulig informere Statsforvalteren i Vestland om unormale forhold som har eller kan få forurensningsmessig betydning. Akutt forurensning skal varsles i iht. vilkår 2.8.

¹ RV.555 Sotrasambandet, parsell Kolltveit – Bergen grense. Nasjonal arealplan-ID 20130001 362 RP. Vedtatt 26.mai 2016.

2.4 Miljørisikovurdering av anleggsarbeidene

Denne tillatelsen er basert på de miljørisikovurderingene som er utført i samarbeid med søknad om tillatelse etter forurensningsloven og de avbøtende tiltakene som er søkt om for å redusere fare for forurensning til et akseptabelt nivå.

Virksomheten plikter å ha oversikt over alle aktiviteter og forhold som kan føre til forurensning og kunne gjøre greie for risiko. Ved endret forhold skal miljørisikovurderingen oppdateres. Resultatene skal vurderes opp mot akseptabel miljørisiko.

Med utgangspunkt i risikovurderingen skal virksomheten iverksette risikoreduserende tiltak. Både sannsynlighetsreduserende- og konsekvensreduserende tiltak skal vurderes. Virksomheten skal ha en oppdatert plan over risikoreduserende tiltak, og sikre at tiltak herfra blir innarbeidet og gjennomført i drifts- og vedlikeholdsprosjekter.

2.5 Endring av vilkår

Statsforvalteren kan oppheve eller endre vilkårene i tillatelsen, sette nye vilkår, og om nødvendig kalle tillatelsen tilbake, dersom vilkår gitt etter forurensningsloven § 18 er til stede. Statsforvalteren har på samme grunnlag rett til, på ethvert tidspunkt, å stoppe arbeidene.

Hvis det viser seg at de omsøkte løsningene med de beskrevne miljøbeskyttende tiltak ikke virker som forutsatt i vilkårene, kan den ansvarlige umiddelbart bli pålagt å sette i gang ytterligere tiltak.

2.6 Ansvar

Tiltakshavar er ansvarleg for å sikre og dokumentere at vilkåra i dette løyvet vert stetta. Tiltakshavar pliktar å ha oversikt over alle aktivitetar som kan medføre forureining og kunne gjere greie for risikoforhold. Tiltakshavar pliktar vidare å orientere vedkommande som skal gjennomføre tiltaka om de vilkår som gjelder, samt de restriksjonar som er lagt på arbeidet.

2.7 Erstatningsansvar

Selv om tillatelse er gitt, plikter den som forårsaker forurensning eller annen type skade å svare for erstatning som måtte følge av alminnelige erstatningsregler.

2.8 Kulturminner i sjø

Stiftelsen Bergens Sjøfartsmuseum gjør oppmerksom på at tiltakshaver plikter å gi melding til museet (marinarkeologi@museumvest.no) dersom en under arbeid i sjøområdene finner skipsvrak, keramikk eller andre marine kulturminner. Dersom kulturminner på sjøbunnen kan bli rammet av tiltaket, må arbeidet under vann straks stoppes. Tiltakshaver må i så fall ikke starte opp igjen før museet har undersøkt og eventuelt frigitt området. Eventuelle brudd på disse vilkårene vil være i strid med bestemmelsene i Lov av 9. juni 1978 nr. 50 om kulturminne.

2.9 Saksbehandling etter annet lovverk

Tillatelsen fritar ikke for behandling og/eller tillatelse etter annet lovverk som gjelder for tiltaket. Det forutsettes at tiltaket er i samsvar med enhver tid gjeldende reguleringsbestemmelser, godkjente tiltaksplaner for forurenset grunn og vedtak etter havne- og farvannsloven.

2.10 Internkontroll

Virksomheten plikter å etablere internkontroll for sin virksomhet i henhold til internkontrollforskriften². Internkontrollen skal blant annet sikre og dokumentere at virksomheten overholder kravene i denne tillatelsen, forurensningsloven, produktkontrollloven³ og andre relevante forskrifter til disse lovene. Virksomheten plikter å holde internkontrollen oppdatert.

Når en virksomhet som oppdragsgiver engasjerer oppdragstakere (entreprenør eller lignende) til å utføre oppgaver på virksomhetens anlegg, skal oppdragsgiver sørge for at oppdragstaker er kjent med og følger opp vilkår i Statsforvalterens tillatelse.

Tiltakshaver plikter alltid å ha oversikt over alle aktiviteter og forhold som kan føre til forurensning og kunne gjøre greie for risiko. På basis av en miljørisikoanalyse skal tiltakshaver sette i verk miljørisikoreduserende tiltak.

2.11 Beredskapsplan

Den ansvarlige skal sørge for å ha en nødvendig beredskap for å hindre, oppdage, stanse, fjerne og avgrense påvirkning av akutt forurensning for sin virksomhet, jf. forurensningsloven § 40. Beredskap skal stå i et rimelig forhold til sannsynligheten for akutt forurensning og omfanget av skadene og ulempene som kan inntreffe. Beredskapsplikten inkluderer også utstyr og kompetanse til å fjerne og avgrense påvirkningen av forurensningen.

Tiltakshaver skal utarbeide beredskapsplan for tiltaket. Ved endret forhold skal beredskapsplanen oppdateres. Beredskapsplanen skal være tilgjengelig og kjent for de som utfører arbeid der akutte hendelser i flg. planen, kan oppstå.

2.12 Varsling om akutt forurensning

Ved akutt forurensning eller fare for akutt forurensning som følge av tiltaket, skal den ansvarlige straks varsle på telefon 110, etter Forskrift om varsling av akutt forurensning eller fare for akutt forurensning fastsatt av Miljøverndepartementet 9. juli 1992. Statsforvaltaren skal også varsles.

3 Vilkår for utføring, kontroll og overvåking av tiltak i sjø

3.1 Generelt

Tiltakene i sjø omtalt i denne tillatelsen skal utføres på en slik måte at finpartikulært materiale fra mudring og deponering av gytje og utfylling av sprengstein i minst mulig grad blir spredt. Tiltakene skal gjennomføres innenfor de arealene som er angitt i søknad [datert 19. desember 2023, endringssøknad datert 4. september 2024 og reguleringsplan](#)⁴.

3.2 Kontroll av utfyllingsmassar

Det skal benyttes mest mulig rene masser til utfyllingene. Massene skal være egnet for formålet. Det skal utarbeides rutiner for kontroll av steinmasser før de blir fylt i sjøen. Innhold av plastrester og annen forurensning fra sprengstein skal primært ikke havne i sjøen.

² Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) av 06.12.1996, nr. 1127

³ Produktkontrollloven av 11.06.1979 nr 79

⁴ Områderegulering Rv.555 Sotrasambandet, parsell Kolltveit- Bergen grense. Nasjonal planID 4626_12462013001

3.3 Partikkelsperre og turbiditetsmålinger

Det skal brukes doble siltgardiner for å beskytte ålegrasforekomstene mv. slik som beskrevet i endringssøknadene⁵. Det skal føres daglige visuelle kontroller for å sjekke at siltgardinene fungerer etter hensikten.

Turbiditetsmålinger skal planlegges og utføres i samsvar med Norsk Standard NS-9433⁶. Partikkelkonsentrasjonen utenfor partikkelsperrene i tiltaksområdene skal ikke være høyere enn bakgrunnsverdi + 10 NTU/FTU i en periode på mer enn 30 minutt. Ved oppnådd alarmgrense skal arbeidene stoppe, og dersom overskridingen skyldes tiltakene skal det utføres avbøtende tiltak

Håndtering av alarmer skal innarbeides slik at alle relevante ledd i prosjektorganisasjonen kjenner alarmgrensene og hvilke aksjoner som skal utføres ved overskriding, jf. vilkår 2.9 om internkontroll.

Kunnskap og informasjon ervervet i prosjektet skal brukes for justering av måleprogrammet. Dersom observasjoner eller målinger viser at målere ikke er plassert på egnet sted eller dyp, skal målerne flyttes.

3.4 Utførelse av mudring og dumping

Mudringen og deponering må utføres slik at finstoff fra arbeidsprosessene spres i minst mulig grad. Etter at muddermassene er plassert på arealer avsatt til dette i gjeldende reguleringsplan skal det gjennomføres en undersøkelse av forurensningstilstand på sjøbunnen i det aktuelle området. Resultatene fra undersøkelsen skal vurderes av foretak med nødvendig miljøfaglig kompetanse.

Utgangspunkt for vurderingen skal være at konsentrasjoner av ulike stoffer i topplaget skal være innenfor øvre grense for tilstandsklasse II (God) for sedimenter i henhold til Miljødirektoratets veileder M-608. Dersom vurderingen konkluderer med at det finnes uakseptable forurensning i de plasserte sedimentenes topplag skal de forurensede sedimentene dekket til med minimum 20 cm rene, stabile masser slik det er beskrevet i reguleringsplanen

Eventuelt tildekkingslag skal kontrolleres for å sikre at dette er heldekkende og i tilstrekkelig tykkelse. Metode for etterkontroll skal inn i en oppdatert kontroll og overvåkingsplan. Når denne rutinen er utarbeidet skal den oversendes Statsforvalteren.

3.5 Undervannstøy

Dersom det blir aktuelt med undervannssprengning skal ladningene deles opp i flere mindre ladninger og detonerer som intervallopptenning, dvs. at kun ett eller noen få hull i en sprengningssalve detonerer samtidig, med forsinkelse mellom hvert intervall. Maksladning bør begrenses til et beregnet minimumsnivå. I tillegg bør det vurderes å benytte luftgardin (boblegardin) under sprengning for å dempe trykkpulsene. Siltgardiner bør plasseres rundt sprengningsområdet for å begrense partikkelspredning, og skyteledninger/plastavfall skal samles opp.

3.6 Aktsomhet ovenfor fremmede organismer

De siste årene er det registrert en økning i observasjoner av den marine fremmedarten japansk sjøpung, allment kjent som havnespy, i Norge. I Vestland er det bl.a. oppdaget forekomster av havnespy ved Hanøytangen i Askøy kommune.

Denne arten har stort invasjonspotensiale, og høy økologisk effekt. Statsforvalteren minner derfor om

⁵ Endret gjennomføring av tiltak Sotralink Construction JV ber Statsforvalteren i Vestland om å vurdere endring av vilkår. SL CJV 4. september 2024 og Tiltak i sjø eksisterende riksveg Arefjordpollen SL CJV 16. januar 2025.

⁶ Turbiditetsovervåking av tiltak i vannforekomster. Norsk Standard NS- 9433

aktsomhetsplikten i henhold til forskrift om fremmede organismer § 18. I den står det at den som iverksetter tiltak som kan medføre utilsiktet spredning av fremmede organismer i miljøet, skal opptre aktsomt for å hindre at aktiviteten medfører uheldige følger for det biologiske mangfold. Fra § 18 del a og b vises det til at tiltakshaver skal ha kunnskap om risikoen aktiviteten innebærer, kunnskap til å treffe forebyggende tiltak og kunnskap til å raskt avdekke utilsiktet spredning av fremmede organismer.

Dersom havnespy blir observert under utførelsen av arbeidet, skal arbeidet stanses og myndighetene varsles umiddelbart.

3.7 Gjenopprette opprinnelig tilstand i strandsonen etter at tiltaket er gjennomført

Løsninger for å gjenopprette opprinnelig tilstand i strandsonen etter at tiltaket er gjennomført skal beskrives og iverksettes når anleggsarbeidene er sluttført. Metode skal sendes Statsforvalteren når ferdig utarbeidet og tas inn i kontroll- og overvåkingsplan.

3.8 Vannutskifting

Vannutskifting i Arefjordpollen skal sikres slik det er beskrevet i reguleringsplanens bestemmelse 11.4. Dersom man går vekk fra løsning for å opprettholde vannutskifting i Arefjordpollen som beskrevet i reguleringsplanen skal alternativ løsning for å opprettholde vannutskifting/ vannkvalitet samt plan for overvåking av vannkvalitet i Arefjordpollen gjennom byggeperioden beskrives og iverksettes når anleggsarbeidene starter. Beskrivelse av metode skal sendes Statsforvalteren når ferdig utarbeidet og tas inn i kontroll- og overvåkingsplan.

4 Avfall

4.1 Generelle krav

Virksomheten plikter så langt det er mulig uten urimelige kostnader eller ulemper å unngå at det dannes avfall som følge av virksomheten. Særlig skal innholdet av skadelige stoffer i avfallet begrenset mest mulig.

Virksomheten plikter å sørge for at all håndtering av avfall, herunder farlig avfall, skjer i overensstemmelse med gjeldende regler for dette fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven, herunder avfallsforskriften⁷. Farlig avfall skal deklarerer på www.avfallsdeklarerer.no.

Brukte partikkelsperrer skal leveres til lovlig mottak.

4.2 Plast

Det skal gjennomføres tiltak for å begrense tilførsel av plast til naturen. Det skal velges tekniske løsninger som i størst mulig grad minimerer mengden plastavfall fra tiltakene. Det skal gjennomføres opprydding av plast og annet avfall underveis og i etterkant av tiltakene ved tiltaksområdet og nærliggende områder. Rutiner for dette skal foreligge skriftlig. Rutiner for overvåking og oppsamling av avfall i resipienten skal inngå i overvåkingsplanen. Oppsamlet plast skal leveres til lovlig avfallsmottak

Miljødirektoratet sitt faktaark M-1085 | 2018 skal brukes som en veileder.

⁷ Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) av 01.06.2004, nr. 930

5 Kontroll- og overvåkingsplan

Virksomheten har laget og oversendt en overvåkingsplan⁸ for tiltakene i Arefjordpollen som skal holdes oppdatert ved eventuelle endringer, jf. [endret vilkår 4.3](#).

[Resultat av prøvetaking /undersøkelse av plassering muddermasser i Arefjordpollen sendes Statsforvalter når undersøkelsene er utført.](#)

6 Rapportering og dokumentasjon

Virksomheten skal sende rapport til Statsforvalteren innen fire måneder etter at anleggsarbeidet er slutført. Rapporten skal inneholde følgende:

Beskrivelse av hvordan arbeidene er utført.

Samlet omtale og dokumentasjon på effekt av avbøtende tiltak som er gjennomførte for å hindre forurensning.

Om eventuelle vilkår i tillatelsen ikke er oppfylt, og en begrunnelse på hvorfor

Dokumentasjon på levering av masser til godkjent deponi etter forurensningsloven.

Virksomheten skal uten opphold varsle Statsforvalteren om alle unormale forhold som har eller kan få forurensningsmessig betydning.

7 Tilsyn

Virksomheten plikter å la representanter for forurensningsmyndigheten eller de som denne bemyndiger, føre tilsyn med anleggene til enhver tid.

⁸ Overvåkingsprogram for resipienter og anleggsvann. Sotra Link 29. mars 2023